

BILDA FÖRENING

Ideell förening

En ideell förening är en sammanslutning av personer som förenas genom ett antal gemensamma idéer och intressen.

Har föreningen stadgar och en styrelse betraktas föreningen som en *juridisk person*. Föreningen kan då ansöka om ett organisationsnummer hos Skatteverket.

En förening kan bildas av minst tre personer. Rekommendationen är ändå att vara minst tio personer för att kunna täcka in de olika funktionerna i en styrelse som behövs. Dessutom är det bra om det finns medlemmar som inte är med i styrelsen.

Juridisk person innebär att

- föreningen äger sina tillgångar
- föreningen ansvarar för sina skulder och förpliktelser
- föreningen kan vara part inför domstol och myndigheter

En förening som saknar stadgar och styrelse kan inte betraktas som en juridisk person. Det framgår av rättspraxis. Men det går bra att ha en (kamrat)förening kring ett gemensamt intresse utan det.

Bilda en förening

När en grupp bestämt sig för att bilda en förening samlas de till ett möte där de bildar en provisorisk styrelse, det kallas för en *interimstyrelse*.

Interimstyrelsen ska minst bestå av ordförande, sekreterare och kassör.

Interimstyrelsens uppgift är

- Att förbereda första mötet, det kallas för ett *bildandemöte*
- Att ta fram förslag på *stadgar*, vilka talar om hur föreningen ska arbeta
- Att ta fram förslag på *ledamöter och suppleanter* som ska ingå i styrelsen
- Att ta fram förslag på *föreningens namn*
- Att ta fram förslag på *medlemsavgift*
- Att ta fram förslag på *firmatecknare*, (oftast är det ordförande och kassör) de personer som ska ha ansvar för föreningens pengar, bankärenden och betalningar

Efter det första mötet skrivs ett *bildandeprotokoll* där dessa punkter ska finnas med och vara beslutade.

Stadgar

Stadgar är beteckningen på de interna regler som gäller för föreningen. Stadgarna har framför allt betydelse för det praktiska arbetet (verksamheten) i föreningen.

Riksorganisationer upprättar ofta normalstadgar för de föreningar som ingår i organisationen. Exempelvis använder sig idrottsföreningar ofta av Svenska Riksidrottsförbundets normalstadgar som hjälpmedel och underlag för att upprätta de egna stadgarna. Stadgarna ska vara demokratiskt uppbyggda så alla medlemmar har inflytande och rösträtt i föreningen.

I stadgarna ska föreningens namn framgå. Här ska också mål och syfte beskrivas.

Stadgar ska vara uppbyggda så att

- föreningen är öppen för alla
- föreningen organiserar sig enligt demokratiska principer
- föreningen respekterar alla människors lika värde
- föreningen främjar jämlikhet och jämställdhet mellan könen
- föreningen medverkar till en meningsfull fritid för barn och ungdomar

I relativt fullständiga stadgar bör följande finnas med:

- Föreningens namn
- I vilken stad föreningen och styrelsen finns
- Föreningens ändamål
- Regler för hur verksamheten ska bedrivas
- Regler för medlemskap och uteslutning
- Regler för rösträtt och beslutsfattande
- Bestämmelser om styrelsen; hur den ska vara sammansatt, hur den väljs, osv...
- Verksamhets- och räkenskapsår
- Bestämmelser om revisor/er; hur många, hur de väljs, osv...
- Regler för ändring av stadgarna
- Regler för upplösning av föreningen och beslut om vad som då ska ske med kvarvarande tillgångar
- Vad som gäller för medlemsavgifter
- Regler för kallelser till möten
- När årsmötet ska hållas
- Vilka frågor som ska behandlas på årsmötet
- Under vilka omständigheter ett extra årsmöte måste hållas

Kultur- och fritidskontoret har en mall för "exempel-stadgar", som de bör se ut om föreningen ska ha möjlighet att söka ekonomiskt bidrag från Norrköpings kommun. Stadgarna kan naturligtvis fördjupas och preciseras ytterligare.

Nästa steg att göra

Kontakta *Skatteverket* för att få ett registreringsbevis med organisationsnummer.

Ta med stadgar och bildandeprotokoll till Skatteverket. I bildandeprotokollet måste firmatecknare finnas inskrivet.

Kontakta bank för att öppna *bankgiro/plusgiro*. Ta med samma handlingar som till Skatteverket plus registreringsbeviset.

För att kunna söka bidrag i Norrköpings kommun ska föreningen vara registrerad i kommunens *föreningsregister*. Skicka in registreringsblankett till kultur- och fritidskontoret. Skicka med samma handlingar som till banken. Blanketten finns på Norrköpings kommuns hemsida.

Det finns inget krav på att registrera en förening, men för att eventuellt kunna söka bidrag måste registrering göras. Det är också ett sätt att visa andra att föreningen finns.

Det finns inte något nationellt register över ideella föreningar. Varje kommun har sitt eget utformade föreningsregister och sina egna regler för hur en registrering går till.

Första årsmötet

Förslag på dagordning till det första årsmötet

1. Mötet öppnas
2. Dagordningen godkänns
3. Val av en ordförande för årsmötet
4. Val av en sekreterare för årsmötet
5. Val av två justerar som ser till att protokollet blir skrivet så som det var sagt på mötet
6. Informera om interimstyrelsens arbete inför årsmötet
7. Besluta om att bilda föreningen
8. Besluta om föreningens namn
9. Besluta om föreningens stadgar
10. Besluta om hur mycket medlemmarna ska betala i medlemsavgift
11. Val av föreningens ordförande
12. Val av föreningens övriga styrelseledamöter
13. Val av föreningens styrelsesuppleanter
14. Val av minst en revisor för närmaste verksamhetsåret
15. Val av en valberedning som tar fram förslag på de som ska väljas vid nästa årsmöte
16. Upplösa interimstyrelsen
17. Diskutera budget och verksamhetsplan
18. Övriga frågor
19. Avsluta mötet

Föreningshandlingar

Till årsmötet måste föreningen ta fram tre viktiga handlingar:

1. Verksamhetsberättelse för det år som varit. I verksamhetsberättelsen ska det finnas ett avsnitt som beskriver föreningens barn- och ungdomsverksamhet och hur de eventuella bidrag som föreningen fått från Norrköpings kommun har använts.
2. Ekonomisk rapport med resultat- och balansräkning för verksamhetsåret som varit.
3. Revisionsberättelse, där revisorn skriver om de räkenskaper som hen har kontrollerat.

Senast en månad efter årsmötet ska kopior av dessa handlingar, ihop med kopia av årsmötesprotokollet, skickas in till kultur- och fritidskontoret. Alla handlingar ska vara undertecknade. *Detta är ett krav för att kunna få utbetalt ett sökt och beviljat bidrag.*

Vem gör vad i föreningen?

Styrelse

Styrelsen är en vald ledning för föreningen, som har till uppgift att ta beslut om verksamheten och förvalta föreningens tillgångar.

Ordförande

- Leder föreningens möten
- För föreningens talan
- Bevakar så att beslut blir verkställda
- Bevakar föreningens ekonomiska intressen tillsammans med kassören
- Är föreningens firmatecknare tillsammans med kassören
- Skriver kallelser till föreningens möten

Sekreterare

- Skriver protokoll vid föreningens möten
- Bevakar så att beslut blir verkställda tillsammans med kassören
- Svarar för föreningens posthantering och administration
- Gör förslag till verksamhetsberättelse
- Ansvarar för föreningens bidragsansökningar tillsammans med kassören

Kassör

- Är föreningens firmatecknare tillsammans med ordförande
- Svarar för föreningens bokföring vilket innebär skyldighet att föra bok över föreningens räkenskaper inklusive verifikationer
- Upprättar årligen balans- och resultaträkning
- Utarbetar underlag för budget och budgetuppföljning
- Svarar för föreningens bankuppgifter
- Ansvarar för ett uppdaterat medlemsregister
- Svarar för indrivning av medlemsavgifter och utbetalningar av pengar
- Gör förslag till budgetplan och kassaberättelse
- Ansvarar för bidragsansökningar tillsammans med sekreteraren och är bidragsansvarig
- Svarar för föreningens ekonomiska intressen
- Sköter föreningens försäkringsfrågor

Ledamöter i styrelsen

- Är med och lägger förslag
- beslutar och ansvarar för uppgifter som tilldelas dem

Revisor

- Granskar föreningens ekonomi, bokföring och verksamhet
- Kontinuerligt ser till att styrelsen sköter sina åligganden
- Lämnar en revisionsberättelse till årsmötet och föreslår ansvarsfrihet för styrelsen, om inga fel och brister upptäckts
- En revisor får inte sitta i föreningens styrelse

Valberedning

- Läger förslag till årsmötet på namn till kommande styrelse och revisor/er

Råd och stöd

För att bli registrerad i kommunens föreningsregister bör den blivande föreningens kontaktpersoner ha deltagit vid ett informationsmöte som kultur- och fritidskontoret bjuder in till. Kontakta kultur- och fritidskontoret för att få datum och inbjudan till nästa träff.

Nyttiga länkar

<http://www.norrkoping.se/kultur-fritid/>

www.skatteverket.se

www.rf.se

www.mucl.se

Kontakt

Kontakta gärna ett studieförbund för att ta hjälp med att utveckla föreningen och lära mer om föreningsbildande och vad som kommer med detta.

Kultur- och fritidskontoret svarar på frågor om föreningsregistrering, föreningsbidrag och uthyrning av idrottshallar och anläggningar, telefon till växeln 011-15 00 00.

Liten ordlista över svåra ord i styrelsens arbete

Acklamation

Omröstning med ja- och nejrop, som kan vara öppen eller sluten.

Ajournering

Sammanträdet gör uppehåll av en viss anledning.

Ansvarsfrihet

Medlemmarna ger styrelsen sitt godkännande.

Bordlägga ett ärende

Ta upp ärendet vid ett annat möte, tills det förberetts ordentligt.

Enkel majoritet

Det förslag som fått flest ja-röster.

Firmatecknare

Person/er som utsetts för att kunna kvittera ut pengar, skriva kontrakt och underteckna föreningens olika papper till myndigheter med mera.

Justerare

För att ett protokoll ska bli giltigt ska det undertecknas av justerare. Deras uppgift är att se till att det som står i protokollet är det som blev beslutat på mötet.

Jävig

Part i målet.

Kvalificerad majoritet

Det förslag som får mer än hälften av rösterna.

Medlemsmatrikel

En förteckning över föreningens medlemmar.

Motion

Enskild medlem eller medlemsgrupp som lämnar eget förslag till styrelse eller årsmöte.

Omval

En styrelseledamot som ställer upp för en mandattid till.

Proposition

De frågor som ordförande ställer till sammanträdet för att besvaras med ja eller nej.

Röstlängd

En lista över vilka som har rösträtt.

Rösträknare

En utsedd person på mötet som räknar antalet röster, ofta en av justerarna.

Styrelsemöte

Sammanträde där styrelsen fattar beslut och drar upp riktlinjer för verksamheten.

Talarlista

Ordförande noterar i vilken ordning som mötesdeltagarna begärt ordet.

Votering

Rösträkning.

Utlysning av till exempel årsmöte

Information till medlemmar genom tidningsannons, anslag eller kallelse om årsmöte.

Årsmöte

Det högsta beslutande organet i föreningen.